

917578699

ARNT JØRUND BRANDÅS

Mobilnummer

959 46 617

E-post

abrandaa@online.no

Kontonummer **** * 13318

Vedtaksdato

17.06.2019

Vedtak fattet av

Indre Fosen kommune

Søknadsdato

06.05.2019

Vår ref.

2019/3815, Agros 117110

Vedtak om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket – Langen/Grandseteran

Sammendrag: Indre Fosen kommune har vedtatt å innvilge inntil 42 630 kroner i tilskudd til ARNT JØRUND BRANDÅS til Langen/ Grandseteran. Frist for å gjennomføre tiltaket og rapportere er 31.10.2021.

Indre Fosen kommune viser til søknad av 06.05.2019.

Sakens bakgrunn

Foretaket ARNT JØRUND BRANDÅS søkte om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket den 06.05.2019. Dere søker om totalt 42 630 kroner i tilskudd for tiltak perioden 01.09.2019-01.09.2021. Totalt kostnadsoverslag for tiltaket har dere beregnet til 42 630 kroner.

Grandansetertofta er ei stor setertoft beliggende ved Ytterlangen. På setertofta var det tidligere tradisjonell setring. Etter opphør av seterdrift, har tofta ligget for feot. Den ble for noen år siden gjerdet inn, og den ble først beitet med sau fram til nå som den beites med storfe. Det er nå ønskelig å restaurere tofta tilbake til slik den var på 1960-tallet. Den opprinnelige tofta var på nærmere 60 dekar medregnet bebyggelse. Det er beregnet restaureringsbehov på 43,5 dekar. Kostnaden er anslått til 60.900,- kroner. Søker er momsberettiget.

Begrunnelse for vedtaket

Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift, jf. forskrift om spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL-forskriften) § 1.

I henhold til SMIL-forskriften § 3 første ledd kan tilskudd innvilges foretak hvor det foregår en tilskuddsberettiget produksjon på eiendommen, og som oppfyller vilkårene i forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 2, og § 3 eller § 4. Foretaket må ha tillatelse fra landbrukseiendommens eier til å gjennomføre tiltaket.

Etter SMIL-forskriften § 3 tredje ledd må søker også oppfylle vilkår i forskrift 1. juli 1999 nr.791 om gjødslingsplanlegging. Det skal også føres journal over plantevernmidler som brukes, med opplysninger om navn på plantevernmiddelet, tidspunkt for behandling og dosen som er brukt, samt området og veksten som plantevernmiddelet ble brukt på. Søker må videre ha kart over

jordbruksarealene foretaket til enhver tid disponerer, samt andre arealer som foretaket disponerer eller som er av betydning for eller som er påvirket av jordbruksdriften. Kulturminner, områder som er viktige for biologisk mangfold, arealer med risiko for tap av jord og næringsstoffer og andre forhold av miljømessig betydning skal være kartfestet og beskrevet.

Arealet som skal restareres er setertofta Grandsetran på Leksvik bygdeallmenning der søker er bruksberettiget. Setra var opprinnelig seter for Grande østre (Østigard 76/1), men ble i 1874 solgt. Den var sist i bruk i 1970 og setertofta har i flere tiår ligget for fefot og grodd mer og mer igjen. Dette er ei toft der det tidligere var slått vinterfôr slik tradisjonen var på Leksvikskogen. Dyra beitet utmarka rundt og ble melket på setra i sommerhalvåret. I tidligere Lekvik kommune er det registrert spor etter cirka 200 setertofter. Mange av disse er helt gjengrodd og det er kun spor etter bebyggelsen som viser hvor de var. Andre har som Grandansetran ligget for fefot og har på grunn av sin størrelse på tofta enda ikke grodd helt igjen. Kun noen få setre har det vært kontinuerlig seterdrift på fram til i dag. Grandansetertofta har begyggelse fra to bruksberettigede. Begge seterskjulene står fortsatt. Det ene seterfjøset står også og er i ok forfatning, mens det andre seterskjulet vises kun restene. Setertoftene har en verdi i seg selv som kulturminner/kulturmiljøer og er viktige tradisjonsbærere. I tillegg har kartlegginger på en del setertofter vist at det alltid blir funnet store biologiske verdier på disse toftene; alt fra slåttemarksverdier med nasjonal verdi til naturbeitemarksverdier av regional og nasjonal verdi. Kommunen var på befaring på Grandansetran 29. april. Sannsynligheten har at det finnes viktige biologiske verdier på Grandansetertofta er stor. I tillegg til å ta vare på biologiske verdier, vil ryddinga gi mange flere føreheter og ett økt tilskuddsgrunnlag for produksjonstilskudd og regionale miljøtilskudd.

Arealet som skal ryddes er cirka 43,5 dekar og er allerede gjerdet inn. Størstedelen av arealet som skal ryddes er gjenvokst med småbjørk som står tett. Noe av arealet har store grantrær; dette er særlig vest på setertofta der veien gikk ned til Ytterlangen før. Søker skal stå for ryddearbeidet selv og planlegger å bruk noen år på jobben siden den er omfattende. Det er viktig ved rydding å unngå skade på marka ved bruk av landbruksmaskiner. Det må derfor utvises varsomhet slik at det biologiske mangfoldet ivaretas på best mulig måte. SMIL-forskriften skal stimulerer til tiltak som fremmer biologisk mangfold gjennom å ivareta planter og dyr i kulturlandskapet og kulturbetinget plante- og dyreliv i gammel kulturmark. Aktuelt tiltak her er restaurering og skjøtsel gjennom beiting. Rydding av gammel kulturmark er innenfor SMIL-forskriften og har høy prioritet i Indre Fosen kommune.

Arealet som skal restaureres grenser mot innsjøen Ytterlangen. Tiltaket berører derfor både kantsoneregelverket og vannressursloven. Mot vannet må det settes igjen en kantsone på minst to meter ved rydding og sonen skal være tilstrekkelig bred til at den motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr. Kantsonen skal bestå av vekster som er naturlige i området og har som hensikt å sikre vannkanten mot utrasing, binde partikler og forurensing før det når vannet og er viktig leveområde for planter og dyr. Det er nødvendig å drive skjøtsel i en kantvegetasjon. Store trær kan være en utfordring dersom de utgjør en fare for rotvelt. Trær som har falt over og ligger ned i vannet kan føre til graving og erosjon i vannkanten. Det må gjøres en vurdering i hvert enkelt tilfelle for å sikre en god og riktig skjøtsel av kantsonen.

Arealet so skal restaureres er sjekket opp mot Naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Naturmangfoldlovens 8 (kunnskapsgrunnlaget)

Omsøkte areal er sjekket opp mot fredete kulturminner (RA), vernet område (DN), naturtyper (DN), kulturlandskap (DN), rødlistearter og prioriterte arter (DN) og miljøregistreringer i skog (Skog og landskap). Søket resulterte ikke i treff for noen av disse temaene. Indre Fosen kommune har generelt god kunnskap om hvilke verdier som er i området og mener at området sannsynligvis har biologiske verdier som naturbeitemark. Saksbehandler vurderer at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til å fatte vedtak i saken.

Naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet)

Saksbehandler vurderer at omsøkte tiltak vil berøre naturmangfoldet, men at det vil være en positiv effekt på naturmangfoldet å få stanset gjengroinga og åpnet opp igjen igjengrodd landskap. Saksbehandler vurderer at omsøkte tiltak tar de hensyn som er viktige å ta og ikke medfører vesentlig presedens. Slik vurderes det derfor at tiltaket ikke er i strid med naturmangfoldloven § 9.

Naturmangfoldlovens § 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning)

Saksbehandler vurderer at omsøkte tiltak vil kunne øke det biologiske mangfoldet ved å stanse gjengroing, åpne opp igjen gjengrodd område og øke beitetrykket slik at naturverdiene ivaretas på en enda bedre måte. Saksbehandler vurderer at omsøkte tiltak ikke medfører vesentlig presedens. Slik vurderes det derfor at tiltaket ikke er i strid med naturmangfoldlovens § 10.

Naturmangfoldlovens § 11 (kostnader ved miljøforringelser skal bæres av tiltakshaver)

Det anses ikke at tiltaket fører til miljøforringelser som gjør det aktuelt å kreve kostnadsdekning for eventuelle skader.

Naturmangfoldlovens § 12 (miljømessige teknikker og driftsmetoder)

Saksbehandler vurderer løsningen på omsøkte tiltak til å være det beste og ikke i strid med naturmangfoldlovens § 12.

Ved støtteutmåling tas det utgangspunkt i søkers kostnadsoverslag på 60.900,- kroner der kostnaden per dekar er beregnet til 1.400,- kroner. Arbeidet blir tidskrevende i seg selv og det vil bli en del kjøring/tidsbruk å komme seg mellom gård og seter for å utføre jobben. Tiltaket kan støttes med inntil 70 % og omsøkt tilskudd invilges derfor som omsøkt.

Indre Fosen kommune har vedtatt å innvilge inntil 42 630 kroner i tilskudd.

Utbetalt tilskudd kan ikke overskride 70 prosent av prosjektets totale kostnader. Dersom kostnadene for å utføre tiltaket er lavere enn angitt kostnadsoverslag vil tilskuddsbeløpet nedjusteres.

Vilkår for tilskuddet

Frist for å gjennomføre tiltaket og rapportere er 31.10.2021.

Vilkår:

- Arealet skal ikke gjødsles.
- Beiting skal skje ved tidlig beiteslipp, før løvetanna blomstrer.
- Det skal ikke anvendes kjemisk ugrasbekjempelse.
- Arealet skal vedlikeholdes ved manuell rydding av lauvoppslag eller beitepusser.
- Hogst og tynning av kantvegetasjon og rensking av bekker og grøfter må være i samsvar med Forskrift for AK-tillegg.
- Arealet skjøttes ved slått eller beite i minst ti år etter godkjenning.

Råd:

- Sørg for tilstrekkelig beitetrykk ved beiteslipp og reguler beitetrykket gjennom beitesesongen.
- Fjern gran. Store enkelttrær eller holdt beholdes for å gi skygge og ly for dyra.
- Sett igjen en skjerm av større lauvtre hvis det er mulig og tynn gradvis etter som grasvegetasjonen kommer. Reduserer lauvoppslaget.
- Stubbebehandling med 1:4 roundup /vann kan godkjennes ved restaurering av beitet for å hindre rot- og stubbeskudd med lauv.

Utbetaling

Indre Fosen kommune utbetaler innvilget tilskudd etter at dere, elektronisk eller skriftlig, har bedt om det, og når vi har godkjent sluttregnskapet for prosjektet eller tiltaket. Indre Fosen kommune

kan også utbetale på bakgrunn av godkjent dokumentasjon etter hvert som dere utfører deler av prosjektet eller tiltaket. Vi vil holde igjen minst 25 prosent av tilskuddet til arbeidet er fullført og sluttregnskapet er godkjent av oss.

Plikt å varsle om fredete kulturminner

Dersom [automatisk fredete kulturminner](#) oppdages mens tiltaket er i gang må fylkeskommunen og /eller Sametinget varsles umiddelbart, jf. kulturminneloven § 8 annet ledd. Arbeidet må også stanses hvis tiltaket er egnet til å skade, ødelegge, grave ut, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredet kulturminne eller fremkalle fare for at dette kan skje.

Klageadgang

Dere kan klage på dette vedtaket til Fylkesmannen i Trøndelag. Send klagen til Indre Fosen kommune. Vi vil sende saken videre til Fylkesmannen i Trøndelag dersom vi ikke omgjør vedtaket. Klagefristen er tre uker etter at dere mottok dette brevet. Dere kan også be om å få se dokumentene i saken, jf. forvaltningsloven § 18 og § 19.

Med hilsen
for Indre Fosen kommune

Saksbehandlet av: Aud Dagmar Ramdal

Godkjent av: Tore Solli